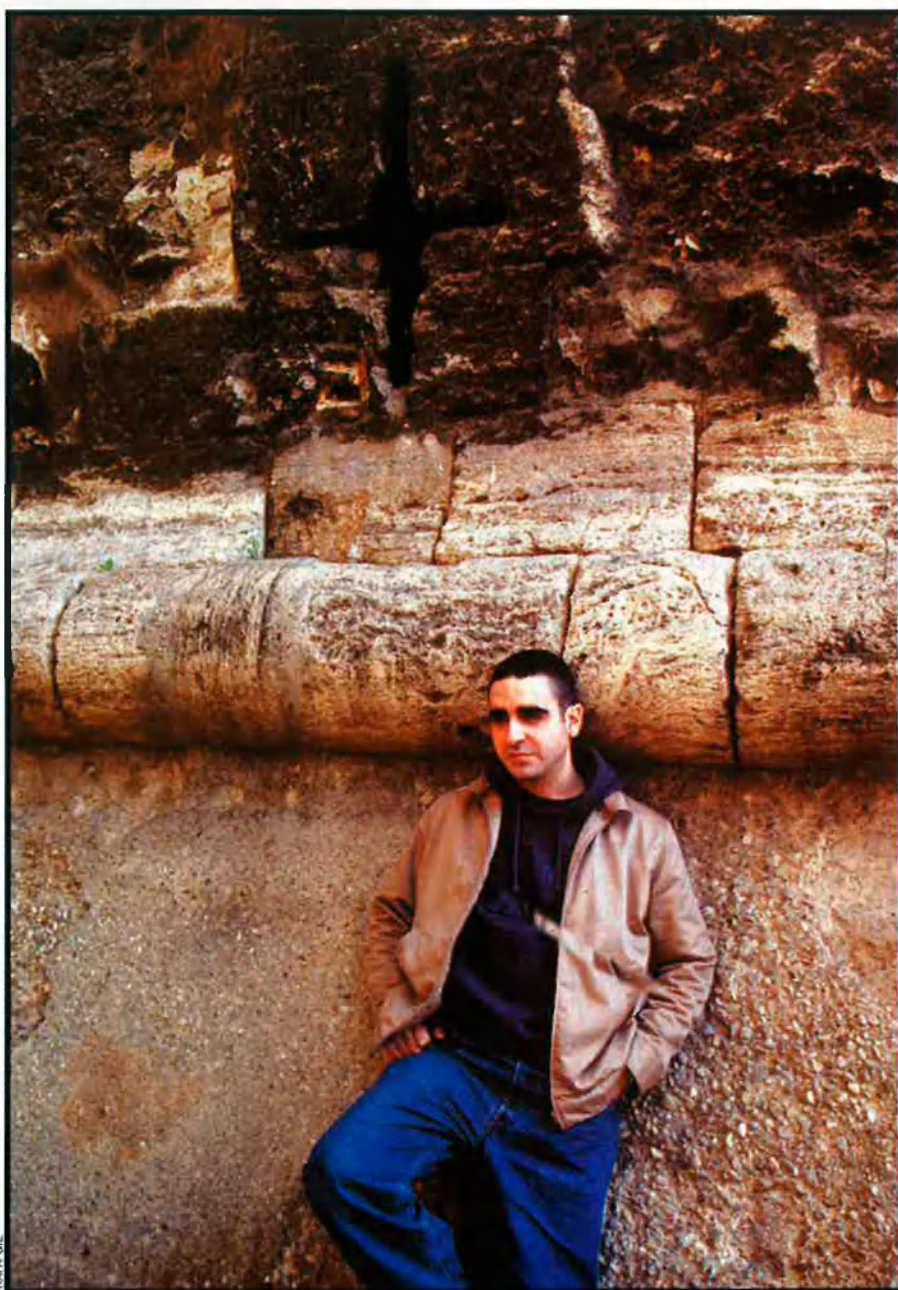

L'última estrella del firmament digital

El productor musical i discjòquei valencià Nacho Marco s'ha convertit en una de les promeses reals del techno europeu. La confirmació de la seua presència en el festival barceloní Sónar així ho confirma.

Estimats lectors: és un honor per a mi tenir-vos a tots reunits, perquè avui els vull contar una història de promeses i esperança. En certa manera, aquest relat és com si l'esperit d'*Operación Triunfo* poguera fer-se realment realitat, però sense la mercadotècnia-porqueria que ha envoltat aquest concurs. I canviant la banda sonora "eurovisiva" per una banda sonora més moderna, això sí. És possible, però, que les vostres orelles, per norma, es neguen a anar molt més enllà de la nova cançó. Tranquils: jo us assegure que hi ha altres mons, i molt interessants. Demane, doncs, confiança per continuar llegint, i per creure que l'home del que parlaré a continuació és un tipus important. I ho serà molt més cada dia que passe.

Comencem. Sabeu qui són Deep Dish? No? Són dos productors musicals de l'I-

RAFA GIL

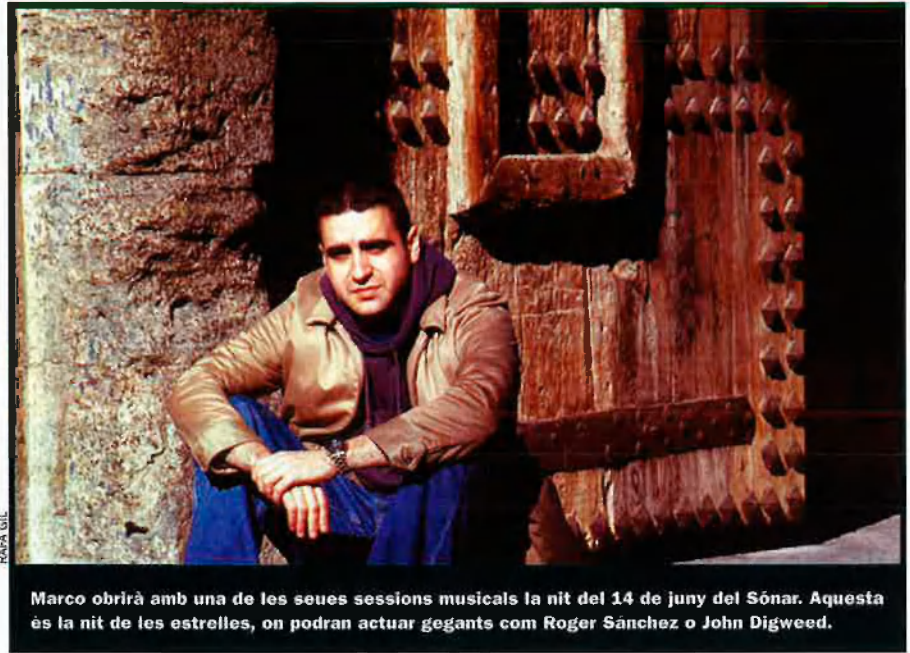
Nacho Marco ha editat música al segell Shinichi, propietat dels importantíssims discjòqueis internacionals Deep Dish. És l'únic creador electrònic de casa nostra que ho ha aconseguit.

ran emigrats a Washington, que exerceixen de discjòqueis sota aquest nom conjunt. Com sonarà, la professió de discjòquei (o programador musical de discoteca) pot arribar a ser una de les més estel·lars de l'actualitat: els que són Algú, viatgen per tot el món cobrant molts diners per congregar gent als clubs i fer-los ballar. Ara bé, la pregunta espera com una pantera: com és possible que alguns d'ells es facen rics posant discos? "Això també ho puc fer jo!", podeu pensar. Sent defraudar, però no. La majoria, no podríeu. O almenys, no amb tanta gràcia com per aconseguir cobrar 30.000 euros per punxar unes hores al Pacha d'Eivissa, per exemple. Intente-ho i ja veureu.

Continuem. Deep Dish han ajudat a canviar la història i el negoci de la música actual, creant un pont entre dos estils d'aplicació digital que, fins fa poc, eren antagònics. Es diuen house (basat en la música disco) i trance (basat en la hipnosi rítmica i en l'electrònica més dura). Aquest pont sonor –grandiloqüent, tenebrós, esgotador, intens– és conegut, en línies generals, com progressive house, i, a hores d'ara, és un estil hegemònic en la majoria de discoteques –discoteques de nivell– del nostre planeta. En conseqüència, Deep Dish, com a propulsors de l'invent, són absolutament respectats i desitjats per qualsevol artista que es pugui posar a la seua ombra. Janet Jackson –la germana de Michael–, The Rolling Stones, N'SYNC –el grup de moda entre els adolescents americans– o Madonna han requerit els serveis de Deep Dish perquè els facen remescles de discos seus, destinades a la pista de ball. Deep Dish són l'elit de l'elit.

I un discjòquei valencià emparentat amb Max Aub grava discos per a ells!

De València a tot l'univers. Perquè Nacho Marco, de 25 anys, nebot-nét d'aquest reconegut escriptor d'origen alemany i de naturalesa valenciana, ha aconseguit el que qualsevol jove professional del seu ram voldria: viure del seu treball, conrear respecte i clients a parts iguals, i formar part del circuit musical internacional sense renunciar a la seua personalitat com a creador. "València viu ara un moment positiu per a la músi-

Marco obrirà amb una de les seues sessions musicals la nit del 14 de juny del Sónar. Aquesta és la nit de les estrelles, on podran actuar gegants com Roger Sánchez o John Digweed.

ca electrònica", opina; "el bakalao no és ja un imperi, com abans, sinó un estil més que deixa lloc a altres estils experimentals; i dins d'aquests, hi ha a València clubs més alternatius i clubs més comercials; i tot això és símbol de normalitat", creu Marco. I és que durant els anys vuitanta, a València els punxadiscs definien la nit de la ciutat. Però, quan als anys noranta, els discjòqueis valencians perderen més que ningú en el pantanós territori barroer del bakalao, se'ls va acabar a poc a poc el crèdit. Mentrestant, a Barcelona i a la resta del món, altres discjòqueis agafaven nova força especialitzant-se en la música de ball electrònica més arriscada. Marco i altres joves professionals decidiren seguir aquest camí en una ciutat que, aleshores, era un desert. "Però ja no ho és", assegura Nacho, que té una residència bimensual en Le Club, la sala de moda en València, que ha actuat en el Row, club de moda a Barcelona, i que ha punxat cíclicament en Jockeys, el local de moda en la salvatge Eivissa actual.

Marco va començar a punxar quan l'acte de fer-ho no era sinònim d'un estat de gràcia professional. "La família no em va posar problemes", diu. L'avantatge de la música electrònica és la seua economia de mitjans en relació amb el resultat final. Amb un estudi de gravació, el creador pot sintetitzar tota l'emo-

ció del món, amb molta més agilitat que un milió d'orquestrats. Marco, a través d'un d'aquests estudis, va intentar l'any 1996 que alguna discogràfica li editara un disc de trip-hop, un estil lent que flota sobre el jazz i el hip-hop. No hi va haver sort. Més endavant, i ja centrat en un house molt atmosfèric, va enregistrar un disc amb quatre cançons sota el pseudònim de Loudeast, que és l'àlies artístic que ell utilitza. I en una festa valenciana va coincidir amb el discjòquei anglès Chris Duchenfield.

Duchenfield punxa eventualment en Fabric, el superclub anglès més respectat del moment. És un representant erudit, però assequible, de l'extrema escola electrònica de Sheffield, on hi regenta un segell discogràfic. "Li vaig donar el meu disc, i a Chris, li va agradar." A partir d'aleshores, tot es va posar en moviment. Mentre la majoria de discjòqueis valencians lluitaven –i lluiten encara– per punxar en una o altra sala local sense massa sort, Duchenfield va editar internacionalment el disc de Marco. La sorpresa va venir quan, a través de revistes i d'Internet, Nacho es va assabentar que alguns dels discjòqueis més cotitzats del món estaven programant el seu disc: "Gent molt influent, com Circulations, Josh Wink, Laurent Garnier o Deep Dish inclouen el meu tema en les seues sessions."

**Nacho Marco
ha fet possible
que, insòlitàment,
la música
electrònica
d'un valencià
siga respectada
i escoltada
als millors
clubs del món**

Aquests últims contactaren amb DUCKENFIELD, i després amb Nacho Marco per editar-li ells mateixos un tema en el

seu segell Shinichi. Després d'un esgotador treball contractual, Deep Dish li editaren el disc *Lights off!*, i varen incloure aquesta mateixa cançó en *Yoshiesque 2*, un dels seus cotitzadíssims dobles CD de recopilació del seu treball com a discjòqueis. *Yoshiesque 2* s'ha venut a tot el món. La música de Marco també ha estat recollida a *Garage city*, una recopilació de house molt popular a Anglaterra. El punxadiscs valencià ha preparat remescles per a artistes de Mute, nom del respectat segell que edita la música de Depeche Mode. Enguany, ell serà l'únic representant valencià en el festival de música electrònica Sónar, que se celebra a Barcelona del 13 al 15 de juny. "Obriré la sessió nocturna del divendres 14 en una zona que congregarà a 4.000 persones", apunta Nacho; de fet, ja ha actuat en una edició anterior de Sónar, però en una zona més discreta. Enguany estarà molt més a prop de les més grans estrelles del moment, com ara Roger Sánchez o el grandios John Dig-

weed, que ha estat reconegut per la revista britànica *DJ* com "el discjòquei mundial més influent de l'any 2001". S'estiga d'acord o no, el títol és seu.

Marco no esmenta el que ell cobra per sessió. "És molt aleatori", diu. Amb la sobredosi de discjòqueis actuals, afirma, que un discjòquei puga cobrar uns 600 euros per sessió "podria considerar-ho com un preu raonable". Sap, en canvi, que hi ha molts que no superen els 100 euros per nit, i lluny queden els preus supermillionaris que cobren alguns discjòqueis anglosaxons.

Després de l'entrevista, Nacho Marco marxa cap a Alemanya, on té concertades una sèrie d'actuacions. D'alguna manera, sap que la seua barreja d'elegància, ritmes tribals i atmosferes borrascoses, anaven a encaixar al cor d'Europa. Perquè, diu, "la música de ball és emoció, i l'emoció forma part de tothom".

Joan M. Oleaque

23 d'abril

Amb aquestes lleis no n'hi ha prou.
Lluitem pei català!

ACTIVITATS A BARCELONA

- **Dimecres 17 d'abril** A 2/4 de 8 del vespre al centre civíc Pati Llimona
PRESENTACIÓ del manifest i de la campanya.
- **CONFERÈNCIA** Més entria de la Llei de Política Lingüística.
Intervencions a càrrec d'Isidor Marí i de Sakab Jamal.
- **Divendres 19 d'abril** A les 9 del vespre a l'Estació del Nord
II SOPAR PER LA LLENGUA
1a EDICIÓ PREMIS JOAN COROMINES

Els premiats són:
A l'actuació empresarial de l'any a favor de la nostra llengua: 9 esportiu
A la trajectòria empresarial a favor de la nostra llengua: Rolser, SL
A l'actuació personal de l'any a favor de la nostra llengua: Lluís Arola
A la trajectòria personal a favor de la nostra llengua: Biel Majoral

El sopar i la gala dels premis seran presentats per en Xavier Grosset i Sara Lascos. Durànt el sopar tindrà la intervenció d'en Vicenç Alexandre i estarà acompanyat per les actuacions musicals de Jaume Arnella i del grup de música tradicional trana.

A les 7 de la tarda s'obrirà el vestíbul de l'Estació del Nord
per a la presentació del llibre *La història de Catalunya* al revés de Francesc Riera i Jordi Cruz i diverses exposicions

Preu: 18 €
(Data màxima per apuntar-se al sopar 17 d'abril)

- **Dissabte 20 d'abril**
A les 4 de la tarda a la Plaça de la Catedral
FESTA INFANTIL Juguem amb la nostra llengua
Amb jocs de cucanya, gimcana, grups d'animació, xocolatada... i
construirem un trencaclosques gegant dels Països Catalans.
- **Dimarts 23 d'abril**
A les 7 de la tarda a la Plaça Universitat
MANIFESTACIÓ UNITÀRIA
A 2/4 d'11 de la nit al Centre Artesà Tradicionàrius (CAT)
CONCERT D' AL TALL

+ informació i venda de tiquets: tel. 93 415 90 02
<http://www.cal-llengua.org>

per aportacions econòmiques:
Compte corrent 2100 0780 19 02 000 854 32

Coordinadora
d'Associacions
per la llengua
Catalana